

În cele din urmă, Domnul a binevoit ca în zilele noastre să fie încheiată lucrarea demult începută și atât de dorită a zidirii acestei sfinte biserici. Să mulțumim Domnului! Biserica este mare lucru, oricine ar clădi-o și în orice loc. În ea se propovăduiește cuvântul lui Dumnezeu, se săvârșesc Tainele și se aprinde duhul de rugăciune. Ea este vistieria tuturor darurilor dumnezeiești celor către mântuire – renașterii, curățirii, primirii harului, hrănirii duhovnicești, cu iconomii și împărțitorii acestora. Să vină fiecare și să culeagă credință din vistieria aceasta! Să nu uităm însă, fraților, că sfințind Domnului biserici ne luăm sau ne înnoim îndatoririle față de Biserica lui Dumnezeu.

Sfântul Întâi-Mucenic Ștefan, învățând poporul, spunea: „Solomon a zidit Templu lui Dumnezeu, dar Cel Preaînalt nu în temple făcute de mână omenească sălășluiește – nu pentru că templul făcut de mână n-ar fi trebuincios și n-ar avea nici o însemnătate, ci pentru că nu trebuie să ne mulțumim cu zidirea lui, ci trebuie să adăugăm la el încă o clădire – cea duhovnicească, alcătuită din minți și inimi: și de acest lucru este atâta ne-

voie, încât dacă cea din urmă nu este, și cea din-tâi își pierde prețul.”

Iată, deci, ce așteaptă Domnul de la noi după ce Îi vom sfinți această biserică: așteaptă ca noi să fim Biserică Sfântă, pe care Domnul o iubește și despre măduarele căreia a zis: *Mă voi sălăș-lui întru ei, și voi umbla, și le voi fi lor Dumnezeu, și Îmi vor fi Mie popor* (II Cor. 6, 16). Cât este de dorit ca această apropiere dumnezeiască să fie așa în noi! Și cine va spune că nu dorește să facă totul pentru asta? Iar de vreme ce așa stau lucrurile, trebuie să unim cu dorința și fapta. Fiecare dintre noi este în Biserică la fel ca fiecare cărămidă în clădirea bisericii. Fiecare piatră este lucrată potrivit locului din zidire unde urmează să fie pusă: și noi trebuie să fim educați în duhul Bisericii, ca să fim *pietre vii, de bună treabă* spre zidirea templului Bisericii, cu însemnata deosebire că piatra doar se potrivește pentru zidire, dar n-o înfățișează în sine, pe când noi trebuie să ne formăm în așa fel încât să închipuim în sine toată Sfânta Biserică. De aceea poruncesc apostolii: *ca pietre vii, zidiți-vă drept casă duhovnicească... ca să aduceți jertfe duhovnicești, bineplăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos* (I Ptr. 2, 5); *zidiți-vă spre a fi locaș al lui Dumnezeu în Duh, creșteți ca să ajungeți biserică sfântă în Domnul* (Efes. 2, 21-22), adică fiecare trebuie să zidească din sine o mică biserică duhovnicească după chipul Marii Biserici Sobornicești. Așadar, să ne luăm îndatorirea de a clădi

în noi înșine o biserică duhovnicească. Să curățăm loc pentru zidire prin pocăința adevărată, să punem temelie adâncă prin credința tare și hotărârea nestrămutată de a trăi potrivit credinței, iar după aceea, înviorându-ne cu șuvoiul harului prin Sfintele Taine, să înălțăm cu răbdare clădirea, punând virtute peste virtute cum se pune piatră peste piatră, legându-le prin dragoste și îndreptându-le prin dreapta socotință și prin îndrumarea păstorilor; să acoperim totul cu smerenia adâncă și să punem ca turlă încredințarea în voia lui Dumnezeu, prin care se răstignește ca pe o cruce întocmirea samavolnică a treburilor și căilor vieții; după aceea, să împrejmuiim totul cu credincioșia neclintită față de toate rânduielele și poruncile Sfintei Biserici a lui Dumnezeu, îndărătul cărora, ca îndărătul unui zid tare, să ne ascundem de toate furtunile și involburările stârnite de duhul veacului, de cugetarea deșartă și de patimi; în fine, intrând înăuntru prin luare-aminte și prin trezvie, să împodobim această biserică a inimii cu gânduri bune, să o luminăm cu contemplarea netulburată a lui Dumnezeu, Cel ce pretutindenea este, și să o bineînsmiresmăm cu tămâia rugăciunii neîncetate, căzând cu durere la Dumnezeu, Mântuitorul nostru.

Să facem așa, și fiecare dintre noi va fi biserică vie a Domnului și totodată *piatră vie*, de bună treabă, în zidirea templului celui viu al Bisericii. După cum această biserică a fost clădită adă-

ugându-se piatră peste piatră, și noi toți, adăugându-ne unul la altul și umplându-ne cu toții de unul și același duh, alcătuim Biserica cea Una și Sfântă, care nu are pată ori scădere, bine alcătuită și bine încheiată, potrivit lucrării măsurate fiecăruia dintre mădulare (v. Efes. 4, 16).

Bineînțeles, aceasta este desăvârșirea, pe care trebuie s-o dorim și spre care trebuie să năzuim; în fapt, vor fi întotdeauna oameni neputincioși și neascultători. Parabolele Mântuitorului despre neghinele semănate de vrăjmaș în grâu și despre năvodul care a scos o mulțime de pești de tot felul, buni și răi (v. Mt. 13, 24-30, 47-48), au puterea de a potoli râvna fierbinte, care cere curăție desăvârșită în toate și în toți, arătând în amestecul creștinilor buni cu cei răi un anumit plan dumnezeiesc. Aceasta nu poate însă îndreptați moleșeala și nepăsarea noastră față de năravurile rele și cugetarea deșartă, care se răspândesc; nu trebuie nicidecum să răbdăm ori să îngăduim, pe cât ține de noi aceasta, ca cei deșerti și răi să se înmulțească, să alcătuiască societăți, să aibă un cuvânt de spus, pentru că ei sunt tolerați doar ca îngăduință față de neputințe – ca excepție, nu ca lege. Altfel, ne vom da în vileag nepăsarea și răceala față de datoria și binele obștesc și vom îngădui să se înmulțească răul, care, întinzându-se tot mai mult, poate amenința siguranța întregii Biserici, iar odată cu aceasta și a întregului stat. Cum se vor bate cap în cap fap-

tele noastre dacă vom construi biserici materiale și în același timp vom îngădui cu puținătate de suflet stricarea Bisericii Adevărate! Ce folos să construiești o biserică, unde se propovăduiește cuvântul lui Dumnezeu, și în același timp să îngădui să se răspândească fără împiedicare învățături potrivnice cuvântului lui Dumnezeu; aici să fie înfățișate regulile sfinte de viață, iar afară să fie introduse și primite cu dragă inimă obiceiuri jignitoare pentru inima creștinească; clădirea să fie împodobită măreț, iar pe tine însuși să te înstrăinezi de Biserică și să te răcești față de rânduielile ei? *Ce-Mi folosește mulțimea jertfelor voastre?* (Is. 1, 11), le spune cu dojană Domnul iudeilor. Nu ne va spune oare și nouă Domnul: „Ce să fac cu clădirile voastre mărețe dacă stricați Biserica Mea, pe care am câștigat-o cu însuși sângele Meu?” (v. Fapte 20, 28). Frumos a fost și primul Templu, ridicat de Solomon, și cel de-al doilea, reclădit de Zorobabel și înnoit de Irod – și totuși, nici primul nu a fost cruțat, nici din cel de-al doilea nu a rămas piatră peste piatră, potrivit înfricoșătoarei judecăți a lui Dumnezeu. Oare clădirea a fost vinovată? Nu, ci faptul că poporul se abătuse de la calea adevărată și prin necredință (mai bine zis prin răscoala împotriva Domnului și a Hristosului Său), prin viața păcătoasă și prin înstrăinarea de rânduielile sfințitoare a stricat în sine Biserica cea Adevărată, alcătuită de Dumnezeu prin Moisi. De vreme ce poporul

n-a mai avut Biserica cea Adevărată, nu a mai fost nevoie nici de simbolul ei exterior. Dar, fraților, mai mare decât Moisi este aici... Să nu credeți că pentru noi Domnul are o altă lege, sau că El va îngădui pentru vreo pricină așa ceva, sau că noi, atunci când nu lucrăm după voia Lui, Îl jignim mai mult decât iudeii sau alt popor... Nu. *De va strica cineva templul lui Dumnezeu, îl va strica Dumnezeu pe el* (I Cor. 3, 17). Această judecată este asupra tuturor! Să nu uităm nemincinosul cuvânt al lui Dumnezeu.

Nimeni să nu se dezvinovățească spunând: „Ce pot eu să fac ca simplu creștin?” Nu e nevoie de nimic deosebit. Fiecare să fie doar fiu adevărat al Bisericii, să se formeze în duhul ei, și nimic potrivit acestui duh nu se va sălășlui în mijlocul nostru. Dacă nimeni, luat în parte, nu se va învoi să asculte vreo învățătură strâmbă, cum se va răspândi aceasta? Dacă fiecare va respinge obiceiul cel rău, cum își va găsi acesta locul în societate? Dacă fiecare va umbla neabătut după rânduielile Bisericii, acestea vor stăpâni în toți. Dacă așa ar sta lucrurile, atunci s-ar sfârși cu toate noile învățături, obiceiuri și încălcări ale rânduielilor Bisericii, atunci, chiar dacă cineva ar da dovadă de duh potrivit, ar fi scos afară ca un mădular mort. De ce se răspândește răul? Pentru că noi înșine îl privim cu nepăsare și ne supunem lui cu dragă inimă. Sunt tipărite neadevăruri – citim și nu zicem nimic; e intro-

duș un obicei rău – nu numai că nu ne împotrivim, ci ne pasionăm și noi de el. Or, prin acestea stărnim și mai mult dorința unora de a scrie neadevăruri, de a introduce ticăloșii – și răul crește. Dacă nu ar fi învoire și sprijin din partea noastră, orice rău s-ar destrăma și ar pieri de la sine. În bine și un singur om are mare însemnătate, Dumnezeu fiind ajutător. Pe deasupra, cine rămâne vreodată singur? Dacă răul, către care Domnul nu binevoiește, devine puternic prin întovărășire, vă dați seama cât de puternică este întovărășirea în bine, pe care Dumnezeu o binecuvântează întotdeauna?

Să ne rugăm, deci, fraților, *ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea voia duhului înțelepciunii și al descoperirii, spre deplina Lui cunoaștere* (Efes. 1, 17), *ca să nu mai fim copii duși de valuri, purtați încoace și încolo de orice vânt al învățăturii, prin înșelăciunea oamenilor, prin viclesugul lor, spre uneltirea rătăcirii, ci ținând adevărul, în iubire, să creștem întru toate pentru El, Care este capul – Hristos: din El, tot trupul bine alcătuit și bine încheiat, prin toate legăturile care îi dau tărie, își săvârșește creșterea, potrivit lucrării măsurate fiecăruia din mădulare, și se zidește întru dragoste* (Efes. 4, 14-16). Amin.